

การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Transformative Learning and Action Research

ผศ. ดร. วรณดี สุกอินธรากร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เปิดเส้นทางของการสร้างการเปลี่ยนแปลง
ผ่านชีวิตภายในกับการปะทะสังสรรค์กับโลก

สารบัญ

หน้า

1

ความหมายและกำเนิดทางความคิด	1
ความหมาย	3
กำเนิดทางความคิด	9
ข้อสังเกต	27

2

ปรัชญาการศึกษาเพื่อการเรียนรู้กับการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง	33
ปรัชญาการศึกษาเพื่อการเรียนรู้	36
ทฤษฎีวิพากษ์	41
ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง	44
ข้อสังเกต	52

3

พัฒนาการทางความคิดของ Mezirow และขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง	59
พัฒนาการทางความคิด	61
ขั้นตอนของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง	67
การอธิบายการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงใน	75
ความหมายอื่น	
จิตปัญญาศึกษา (Contemplative education)	78
การทบทวนทฤษฎีของ Mezirow	81

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4

การวิจัยเชิงปฏิบัติการกับการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง 93

ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 95

วิวัฒนาการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 99

รากคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 101

หลักการและวิธีการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 105

กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการเรียนรู้ 119

เพื่อการเปลี่ยนแปลง

5

เนื้อหาในหลักสูตร เทคนิค และเครื่องมือใน 129

กระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

เทคนิคและเครื่องมือในกระบวนการเรียนรู้ 133

เครื่องมือหลัก 137

เครื่องมือเสริม 151

การวิเคราะห์ข้อมูล 164

การวัดการเปลี่ยนแปลง 166

6

บทบาทของผู้ปฏิบัติงานและจรรยาบรรณ 169